

L'ESPai I LA TRADICIÓ D'ORNAMENTAR-LO

“Les festes de carrer eren, el segle XVIII, una mena de desdoblament popular de les cerimònies litúrgiques amb les quals les parròquies i els convents celebraven les festivitats més destacades. Els carrers amb els seus ornaments i il·luminacions emulaven els temples.”

Agustí Duran i Sanpere
 Barcelona i la seva història. Barcelona 1973

L'ornamentació de l'espai és una de les expressions de la tradició festiva a Catalunya

Diploma del III concurs d'altars atorgat als veïns del carrer del Clot, entre Sèquia Comtal i el Passatge de la Mel. Data aproximada 1945. Cedent: Família Bosch-Bou. Fons: Taller d'Història del Clot - Camp de l'Arpa

Veïns de Cornellà del Terri guarnint un carrer amb garlandes de flors per la vinguda de la imatge de la Mare de Déu de Fátima, l'any 1950. Arxiu Comarcal del Pla de l'Estanty. Autor desconegut

Diverses tipologies d'ornamentacions, banderoles, enramades i domassos. Processó de Sant Eudald, patró de Ripoll, que es celebra l'onze de maig. Autor desconegut. Data entre 1906 - 1909. Fons: Josep Mañá

La tradició de guarnir l'espai públic en motiu de festa té com a orígens i precedents, per una banda, les lluminàries i decorats que antigament es muntaven a les places i carrers per les celebracions cíviques i també en ocasió de l'arribada de personatges notables a la ciutat, i per altra banda, el tradicional costum d'engalanar durant les festes patronals i en les grans diades i solemnitats del calendari litúrgic (Nadal, Pasqua, Corpus, festivitats marianes, etc.) els altars i les capelles de les ermites i esglésies. Aquestes ornamentacions es feien extensives a l'exterior del temple en forma de catifes de flors o enramades posades a les façanes, portalades, finestres i balcons de les cases quan en processó es feia desfilant pels carrers el Santíssim, la Mare de Déu o els sants, costum avui encara viu en diverses poblacions la diada del Corpus.

El nou context de pensament i els grans canvis socials, que s'esdevingueren al llarg del segle XIX i durant els inicis del segle XX, comportaren una profunda mutació en les formes de vida i en l'àmbit de la festa. L'eclosió d'un nou model festiu, amb la progressiva pèrdua de la intervenció eclesial en les celebracions i el nou protagonisme dels estaments menestrals i obrers, implicà la desvinculació dels guarnits de la tradicional connotació sacra i aristocràtica, adquirint així un caràcter popular i una funció només decorativa i escenogràfica.

Enramades amb motiu de la processó de la festa de Sant Gil o dels pastors a Núria. Foto: Tomàs Carreras i Artau. 1924. Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya.CSIC

